

2) В статті досліджено особливості документального оформлення операцій пов'язаних з господарською діяльністю автотранспортних підприємств, досліджені правила їх використання.

3) Встановлено, що на підприємствах автотранспорту перевезення вантажів та пасажирів супроводжується відповідним пакетом документів, які відповідно до законодавства залежать від виду перевезення.

Література.

1. Про автомобільний транспорт Закон України в редакції Закону України від 23.02.06 р. № 3492-IV № 22 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ligazakon.ua/>

2. Методичні рекомендації з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті (від 5 лютого 2001 р. № 65) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ligazakon.ua/>

3. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку. Затв. наказом Міністерства фінансів України від 29 грудня 2000 р. № 356. – К., 2000.

4. Інструкція про порядок постачання, зберігання, видачі та обліку всіх видів квитків на проїзд в автобусах і таксомоторах, контролю й обліку виручки від перевезення пасажирів і балансу. Затв. наказом Міністерства автомобільного транспорту України від 2 січня 1984 р. – К., 1984.

5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затв. наказом Мінфіну України від 27.04.2000 р. № 92 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

6. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.minfin.gov.ua

УДК 368

АНАЛІЗ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО РОЗВИТКУ

ANALYSIS OF THE INSURANCE MARKET OF UKRAINE AND THE PROSPECTS OF ITS DEVELOPMENT

ВОЛОШКО І.О., БАС Т.В., БОГДАН Д.С., студенти*

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

У статті наводиться актуальність теми дослідження, проаналізовано сучасний стан і основні показники діяльності страхового ринку України за 2017-2019 рр., окреслено коло проблем розвитку страхового ринку і зазначені заходи для його подальшого розвитку, а також наведено висновки і пропозиції проведеного дослідження.

Ключові слова: страховий ринок, страхові компанії, види страхування.

The article deals with the relevance of the research topic, analyzes the current state and main indicators of the activity of the insurance market of Ukraine for 2017-2019, outlines the range of problems of development of the insurance market and measures for its further development, as well as presents the conclusions and proposals of the conducted research.

Key words: insurance market, insurance companies, types of insurance.

* Науковий керівник – Луценко О.А., к.е.н., доцент

Постановка проблеми у загальному вигляді. Ринок страхових послуг є одним з ключових елементів ринкової інфраструктури та фінансової системи будь-якої держави. Задля уникнення ризиків або їх мінімізації у світовій практиці широко застосовують страхування як спосіб відшкодування економічних збитків, завданих стихійними лихами, промисловими аваріями, катастрофами, захист інтересів фізичних та юридичних осіб за настання непередбачених подій тощо. Сьогодні страхування є одним з провідних секторів економіки, адже воно сприяє акумулюванню заощаджень у вигляді страхових премій та перетворенню їх на інвестиції. Досконала система страхового захисту є підґрунтям забезпечення більш високого рівня стабільності народногосподарського відтворювального процесу, досягнення соціальної злагоди, а також гарантом високого рівня життя населення. Створення дієвої системи захисту інтересів громадян, підприємців, держави, підтримання соціальної стабільності суспільства неможливе без ефективного функціонування ринку страхових послуг. А питання забезпечення захисту всіх учасників господарської діяльності від потенційних загроз та негативних факторів в Україні потребують належної уваги, особливо огляду на складні політичні та економічні умови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розглядом проблем розвитку і функціонування страхового ринку України присвячено праці Базилевича В.Д., Гринчишина Я.М., Луценко О.А., Пономарьова О.Б. Пікус Р.В. та ін. Незважаючи на значну кількість наукових досліджень вітчизняних і закордонних вчених, присвячених розвитку, функціонуванню і аналізу страхового ринку України, динамічний характер його розвитку потребує постійного поглиблення наукових напрацювань і пошуку шляхів його подальшого ефективного розвитку.

Формулювання цілей статті. Ціллю статті є аналіз стану страхового ринку України та окреслення концептуальних напрямів його розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Без функціонування потужного ринку страхових послуг неможливі створення ефективної системи захисту майнових інтересів фізичних та юридичних осіб, забезпечення економічної безпеки держави. Крім того, страхування є важливим джерелом акумулювання коштів для подальшого їх використання задля компенсації збитків, спричинених внаслідок страхових подій, а також захищає бізнес від фінансових ризиків та забезпечує соціальну підтримку

Ринок страхових послуг є другим за рівнем капіталізації серед інших небанківських фінансових ринків.

Всі страхові компанії України поділяється: на «Life» і «non-Life».

Таблиця 1

Кількість страхових компаній за період 2016-2018 рр. [1]

Кількість страхових компаній	Станом на 31.12.2016		Станом на 31.12.2017		Станом на 31.12.2018		Зміни в 2018 р.	
	кількість	відсоток	кількість	відсоток	кількість	відсоток	включено до реєстру страховиків	виключено з реєстру страховиків
Загальна кількість	310	100%	294	100%	281	100%	4	17
в т.ч. СК «non-Life»	271	87,4%	261	88,8%	251	89,3%	4	14
в т.ч. СК «Life»	39	12,6%	33	12,8%	30	10,7%	0,001	0,003

Аналізуючи дані табл. 1, можна зробити висновок, що кількість страхових компаній продовжує тенденцію до зменшення. Так у 2018 році порівняно з 2017 р., кількість компаній зменшилася на 13 СК, порівняно з 2016 роком зменшилася на 29 СК.

Також у 2018 році частка валових страхових премій по відношенню до ВВП становила 1,4 %, що на 0,1 в.п. менше в порівнянні з 2017 роком а частка чистих страхових премій у відношенні до ВВП залишилась на рівні 2017 року та становила 1,0 %.

Але у 2018 р. Порівняно з 2017р відбулося поживалення показників діяльності страхового ринку на 5935,7 млн. грн. (13,7 %), збільшився обсяг надходжень валових страхових премій, обсяг чистих страхових премій збільшився на 5929,9 млн. грн. (20,8 %).

Збільшення валових страхових премій відбулося майже по всім видам страхування, а саме: автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, «Зелена картка») (на 2 362,1 млн. грн. (22,3 %)); страхування майна (на 1341,3 млн. грн. (26,3 %)); страхування життя (на 992,4 млн. грн. (34,1 %)); страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ (на 899,0 млн. грн. (25,0 %)); страхування кредитів (на 748,6 млн. грн. (2 рази)); медичне страхування (на 605,4 млн. грн. (21,0 %)); страхування медичних витрат (на 454,9 млн. грн. (55,1 %)); страхування від нещасних випадків (на 445,7 млн. грн. (34,1 %)). Водночас, за цей же період зменшилися валові страхові премії зі страхування вантажів та багажу (на 1 787,7 млн. грн. (38,1 %)); страхування фінансових ризиків (на 458,9 млн. грн. (8,2 %)); страхування відповідальності перед третіми особами (на 357,8 млн. грн. (12,2 %)).

Питома вага чистих страхових премій у валових страхових преміях за 2018 рік становила 69,7 %, що на 4,1 в.п. більше в порівнянні з 2017 роком.

Протягом аналізованого періоду збільшилась кількість укладених договорів страхування на 15594,6 тис. одиниць (або на 8,4 %), при цьому на 4909,5 тис. одиниць (або на 8,1 %) зросла кількість договорів з добровільного страхування, в тому числі збільшилась кількість укладених договорів страхування від нещасних випадків на 4484,5 тис. одиниць (або на 13,5 %), кількість укладених договорів на страхування медичних витрат зросла на 850,2 тис. одиниць (або на 23,5%), кількість укладених договорів страхування фінансових ризиків зменшилась на 1180,5 тис. одиниць (або на 16,8 %). Кількість укладених договорів з обов'язкового страхування збільшилась на 9222,3 тис. одиниць (або на 7,5 %) за рахунок збільшення кількості договорів страхування від нещасних випадків на транспорті на 8757,9 тис. одиниць (7,6 %) [2].

Слід помітити, що на даний час страховий ринок України активно розвивається. Основними причинами цього є:

по-перше, зростання частки північноамериканського капіталу і доведення його частки до рівня 10% страхового ринку України.

по-друге, зростання попиту на медичне страхування і планування його приросту у 2019 р. на рівні 35 % проти 15 % протягом останніх п'яти років. До основних причин такого зростання можна віднести такі:

- органічне зростання ринку у зв'язку із зростанням цін у клініках і на медикаменти;
- впровадження соціальних пакетів для залучення й утримання персоналу;
- реформа державної охорони здоров'я, яка надасть можливість медичному страхуванню стати дієвим способом отримання якісної медичної допомоги.

по-третє, Продовження укрупнення страхового ринку. Слід зауважити, що така тенденція проглядається протягом останніх років і, судячи з усього, буде продовжуватися, і як наслідок, володіти 80 % всього українського страхового ринку будуть ТОП-20 страховиків.

по-четверте, поява нових страхових продуктів, таких як кіберризиків. Втрати бізнесу від кібератак ростуть величезними темпами. Аналітики групи Allianz пророкують зростання втрат бізнесу від кібератак до 2 трильйонів в 2019 році.

У багатьох компаніях приходиться розуміння того, що страхування кіберризиків у сукупності з власними технічними способами захисту куди більш надійніші і, найголовніше, дешевші, ніж цілком самостійний захист.

З 2019 в Україні на державному рівні впроваджується накопичувальне пенсійне страхування

Але, рівень розвитку страхового ринку в Україні становить не більше 10 % потенційних ризиків, тоді як в більшості в розвинутих країнах він дорівнює не менше 90-95 %. При цьому питома вага нашої країни в світовому ринку сягає лише 0,01 % і менше 0,05 % обсягу страхових послуг, які надаються в Європі. Це при тому, що в Україні проживає понад 7 % населення Європи і є значний промисловий, аграрний та науковий потенціал.

Висновки. На думку вітчизняних і закордонних науковців, до якої ми приєднуємося розвитку страхового ринку в Україні мають сприяти:

- стабілізація фінансового становища всіх суб'єктів економіки і населення;
- розвиток законодавчої бази страхування, яка б враховувала сучасну ситуацію на страховому ринку;

- формування стійких і надійних страхових компаній;
- активізація ролі держави та її органів у зміцненні і розвитку страхового ринку, формуванні державних пріоритетів у розвитку страхування, створенні конкурентного середовища на страховому ринку;
- удосконалення організаційної структури та створення інфраструктури страхового ринку на рівні світових вимог;
- інтеграція страхового ринку України до світового ринку страхування і створення сучасної моделі ефективного управління страховими резервами;
- подальший розвиток перестраховання;
- розвиток практичного маркетингу і організація ризик-менеджменту в страховій діяльності.

Література.

1. Офіційний сайт національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.insa.com.ua/uk/blog/chto-zhdyot-strahovoj-rynok-ukrainy-v-2019-godu-osnovnye-trendy/>
2. Підсумки діяльності страхових компаній за 2017 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.nfp.gov.ua/files/OgliadRinkiv/SK/2017_rik/sk_%202017.pdf
3. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року [Електронний ресурс]. – Постанова Правління Національного банку України від 18 червня 2015 року № 391 (у редакції рішення Правління Національного банку України від 16 січня 2017 року № 28). – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=18563297>
4. **Луценко О.А.** Сучасний стан страхового ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ojs.kname.edu.ua/index.pdf
5. **Гринчишин Я.М.** Стан та перспективи розвитку страхового ринку України / **Я.М. Гринчишин, А.В. Прокопюк** // *Молодий вчений*. – 2017. – № 3(43). – С. 622-626.

УДК 338.43.01 (477)

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ НА ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ

FEATURES OF ACCOUNTING OF PAYMENTS TO EMPLOYEES ON FARMS

ГОРОВА А.С., студентка магістратури*
Сумський державний університет

У статті розглянуто порядок формування та відображення в обліку винагороди працівників сільського господарства. У статті досліджено особливості розрахунків з оплати праці на сільськогосподарських підприємствах. Розглянуто методологічні та теоретичні питання з обліку розрахунків з оплати праці. Досліджено основні недоліки ведення розрахунків з оплати праці та її стимулювання на підприємствах. Проведено порівняльну характеристику, яка дозволила відокремити основні відмінності між обліком оплати праці фермерів та найманих працівників.

Ключові слова: розрахунки за виплатами працівникам, сільськогосподарські підприємства, оплата праці, бухгалтерський облік.

* Науковий керівник – Овчарова Н.В., к.е.н.